

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - De Wegwijzer te MORKHOVEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 9191

Instelling Vrije Basisschool - De Wegwijzer

Directeur Luc T'SEYEN

Adres Streepstraat 2 - 2200 MORKHOVEN

Telefoon 014-26.35.05

Fax 014-26.35.05

E-mail info@vbs-dewegwijzer-morkhoven.be

Website <http://www.vbs-dewegwijzer-morkhoven.be>

Bestuur van de instelling VZW KOBA Zuiderkempen

Adres Noorderlaan 108 - 2030 ANTWERPEN

Scholengemeenschap Nete en Wimp

Adres Streepstraat 2 - 2200 MORKHOVEN

CLB Vrij CLB Kempen

Adres Hellekensstraat 2_A - 2200 HERENTALS

Dagen van het doorlichtingsbezoek 06-02-2017, 07-02-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 07-02-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 22-02-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Yvan AMEYE

Teamleden Ilse DE VOLDER, Darline VAN DEN BROUCKE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	9
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: vaststellingen muzische vorming en wiskundige initiatie	10
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde	13
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming	16
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	17
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	18
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	18
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	20
4.1 Deskundigheidsbevordering	20
4.2 Leerbegeleiding.....	21
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	23
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	25
6.1 Wat doet de school goed?	25
6.2 Wat kan de school verbeteren?	25
6.3 Wat moet de school verbeteren?	26
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	27
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	27

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
 Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
 Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de Vrije Basisschool De Wegwijzer in Morkhoven, een deelgemeente van de stad Herentals. Deze dorpsschool bestaat uit twee vestigingsplaatsen op wandelafstand van elkaar. In de ene vestigingsplaats zijn de kleuterafdeling en het eerste en tweede leerjaar ondergebracht, in de andere vestigingsplaats het derde tot en met het zesde leerjaar. De kenmerken van de leerlingenpopulatie zijn een weerspiegeling van de plaatselijke bevolking, die vooral uit Vlaamse kansrijke gezinnen bestaat. Een ervaren directeur deelt sinds het begin van dit schooljaar het leiderschap van de school met een nieuwe directeur die naast eerste aanspreekpunt, het pedagogisch beleid op zich neemt. Zij staan samen met een geëngageerd leerkrachtenteam in voor het onderwijs. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 30 januari 2017 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om met de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie en muzische vorming na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om met de leerlingen de eindtermen voor wiskunde en muzische vorming te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding en de deskundigheidsbevordering en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het erkenningsonderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat het team van de kleuterafdeling met de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor de leergebieden wiskundige initiatie en muzische vorming in onvoldoende mate nastreeft. De kleuteronderwijzers zijn te weinig vertrouwd met de doelen, de visie en de uitgangspunten van de leerplannen. Daardoor beantwoorden het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk onvoldoende aan de hedendaagse verwachtingen van kwaliteitsvol onderwijs. De volledigheid van het aanbod en het evenwicht tussen de verschillende domeinen van wiskundige initiatie en muzische vorming zijn niet verzekerd. De kleuteronderwijzers maken weinig afspraken om het aanbod van de verschillende leeftijdsgroepen op elkaar af te stemmen. Daardoor staat de graduele opbouw van het aanbod niet op punt. Wel krijgen de kleuters impliciet heel wat ontwikkelingskansen. Vanuit een positief kindgericht klasklimaat hebben de kleuteronderwijzers aandacht voor het welbevinden en stimuleren ze de kleuters. Het team van de kleuterafdeling brengt de ontwikkeling van de kleuters niet zorgvuldig in kaart. Hierdoor is het vrijwel onmogelijk om een goed beeld te krijgen over wat de kleuters kennen en kunnen. De begeleiding van de kleuters die meer aankunnen of de kleuters die extra ondersteuning nodig hebben, gebeurt onvoldoende doelgericht. De zorgwerking is onvoldoende systematisch uitgebouwd om deze kleuters doelgericht en planmatig te ondersteunen met een passend aanbod.

Het erkenningsonderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat het team van de lagere afdeling met de leerlingen de eindtermen voor het leergebied wiskunde in onvoldoende mate bereikt. Voor de planning en de uitvoering van het onderwijsaanbod baseren de onderwijzers zich vooral op een onderwijsleerpakket. Ze zijn onvoldoende vertrouwd met de doelen, de visie en de uitgangspunten van het leerplan. Op schoolniveau ontbreken afspraken om de leerinhouden op elkaar af te stemmen en een continue en graduele opbouw te verzekeren. De leerbegeleiding gebeurt onvoldoende doelgericht en planmatig. De klasleerkrachten zijn verantwoordelijk voor de realisatie van de brede basiszorg en de verhoogde zorg. De kwaliteit van de leerbegeleiding blijkt sterk afhankelijk van de handelingsbekwaamheid van de betrokken onderwijzer. Het team van de lagere afdeling slaagt er in onvoldoende mate in om sterkere leerlingen of leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben doelgericht en doeltreffend te begeleiden. De ontwikkeling van de nodige expertise om een effectieve leerbegeleiding te realiseren, heeft nog groeikansen.

Voor het leergebied muzische vorming bereiken de onderwijzers met de leerlingen de eindtermen in onvoldoende mate. De meeste onderwijzers zijn onvoldoende vertrouwd met het leerplan. Afspraken ontbreken om een evenwichtig, samenhangend en gradueel opgebouwd aanbod binnen alle domeinen van muzische vorming te verzekeren. Op klasniveau realiseren sommige onderwijzers wel een aantal waardevolle muzische activiteiten. De muzische schoolprojecten vormen een meerwaarde voor de muzische ontwikkeling van de leerlingen. De leerlingen krijgen bij de muzische activiteiten kansen tot zelfreflectie maar de onderwijzers volgen de vorderingen van de leerlingen onvoldoende doelgericht op.

Tijdens de doorlichting onderzocht de onderwijsinspectie de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding. Het schoolteam beschikt over een schooleigen visietekst maar slaagt er onvoldoende in om die visie te concretiseren en te realiseren in de dagelijkse school- en klaspraktijk. De initiatieven om de leerlingen met een verschillende beginsituatie te helpen, gebeuren te weinig doordacht, doelgericht en planmatig. Doordat het schoolteam de maatregelen niet uitwerkt vanuit vooraf bepaalde en geconcretiseerde doelen is het moeilijk om het effect ervan na te gaan en, indien nodig, bij te sturen. De focus van de leerbegeleiding ligt te eenzijdig op leerlingniveau en te weinig op ondersteuning van de klasleerkrachten. Daardoor is de kwaliteit van de leerbegeleiding sterk leerkrachtafhankelijk.

De onderwijsinspectie onderzocht eveneens de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering. De teamleden krijgen kansen tot nascholing maar een duidelijke samenhang vanuit een doordachte visie of een prioriteitenplanning ontbreekt. Het schoolteam laat kansen liggen om de eigen onderwijspraktijk grondig te evalueren. Hierdoor zijn de nascholingsinitiatieven in beperkte mate afgestemd op de noden van de kinderen en de behoeften van de teamleden. De verankering van de nascholing is vrijblijvend waardoor het rendement van de professionalisering weinig doeltreffend is.

De onderwijsinspectie peilde tijdens de doorlichting naar de kwaliteit van het algemeen beleid. Het leiderschap van de school zit in een overgangsfase wat leidt tot een nieuwe dynamiek in de school. De vorige directeur zette een stap terug en werkt halftijds. Hij neemt vooral de administratieve taken op zich. Een nieuwe halftijdse directeur neemt het pedagogisch beleid op zich en is het aanspreekpunt voor leerlingen, ouders en het schoolteam. Het directieteam hecht veel belang aan een participatief beleid en aan een gedragen besluitvorming. Vanuit een groot vertrouwen krijgen de teamleden autonomie om kwaliteitsvol onderwijs volgens eigen inzichten en ervaring invulling te geven. Naast de mensgerichte, aangename werkcultuur groeit de aandacht voor een doelgerichte koers met duidelijke afspraken en verantwoordelijkheden. De aandacht voor interne kwaliteitszorg is beperkt. Het schoolteam laat waardevolle kansen liggen om op basis van de analyses van outputgegevens concrete en bindende afspraken te maken om de onderwijskwaliteit op school- en klasniveau duurzaam te verbeteren.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving wijst uit dat de school op een systematische wijze zorg draagt voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de omgeving waarin ze leerlingen onderwijs en begeleiding aanbiedt. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de school om de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van haar infrastructuur in de toekomst te blijven garanderen.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert. Het schoolteam respecteert eveneens de geselecteerde overige regelgeving.

De onderwijsinspectie sluit de doorlichting af met een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' en voor 'de overige erkenningsvoorwaarden'.

Ze formuleert een gunstig advies beperkt in de tijd voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor zowel de kleuter- als de lagere afdeling omwille van de tekorten voor de leergebieden wiskundige initiatie/wiskunde en muzische vorming.

Het schoolteam heeft drie schooljaren de tijd om de tekorten voor deze leergebieden weg te werken. Het moet grondig investeren in leerplankennis met het oog op een functionele toepassing ervan. Met een doelgerichte pedagogische aansturing vanuit het algemeen beleid en eventueel ondersteund door een doeltreffende externe begeleiding, vertrouwt de onderwijsinspectie op het engagement van het schoolteam om de tekorten ten aanzien van de onderwijsdoelstellingen binnen de voorziene termijn weg te werken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

- Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet niet

Het team van de kleuterafdeling streeft bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in onvoldoende mate na. De volledigheid van het aanbod en het evenwicht tussen de verschillende domeinen zijn niet gegarandeerd. De kleuteronderwijzers beschikken niet over afspraken om een graduele opbouw van het onderwijsleeraanbod te verzekeren. De observatiecriteria om de wiskundige ontwikkeling van de kleuters op te volgen, zijn niet doelgericht. De leerbegeleiding van de kleuters gebeurt te weinig doelgericht en planmatig waardoor ze ontwikkelingskansen missen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

Het team van de kleuterafdeling streeft bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in onvoldoende mate na. De kleuteronderwijzers beschikken over onvoldoende afspraken om over de leeftijdsgroepen heen een doelgerichte en graduele opbouw van het onderwijsleeraanbod te garanderen. Ze volgen de ontwikkeling van de kleuters voor dit leergebied onvoldoende doelgericht op.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: vaststellingen muzische vorming en wiskundige initiatie

Curriculum	Voor de planning van het onderwijsaanbod hanteren de kleuteronderwijzers
Onderwijsaanbod	een koepeleigen referentiekader. Ze gebruiken dit echter niet zoals
<i>Referentiekader</i>	vooropgesteld door de koepel. De uitgangspunten van de decretale
<i>Planning</i>	ontwikkelingsdoelen en de visie van de leerplannen voor wiskundige initiatie en
<i>Evenwichtig en volledig</i>	muzische vorming kennen ze niet. Op schoolniveau ontbreken richtinggevende
<i>Samenhang</i>	afspraken over de wijze waarop de kleuteronderwijzers de volledigheid en het
<i>Brede harmonische vorming</i>	evenwicht van het aanbod bewaken. De kleuteronderwijzers kunnen niet
<i>Actief leren</i>	garanderen dat ze het leerplan toepassen en de ontwikkelingsdoelen met de
	kleuters in voldoende mate nastreven.

De kleuteronderwijzers werken vanuit thema's die aansluiten bij de jaarkring of eigen interesses. Hierdoor is er een zekere horizontale samenhang tussen de leergebieden. Duidelijke afspraken over de inhoudelijke opbouw van thema's ontbreken. Intuïtief leveren de kleuteronderwijzers inspanningen om verschillende leergebieden en domeinen aan bod te laten komen. Het team van de kleuterafdeling maakt onvoldoende afspraken om de verticale samenhang over de verschillende leeftijdsgroepen heen te realiseren. Het (informele) overleg tussen de kleuteronderwijzers is waardevol maar leidt nog te weinig tot vaste afspraken die een gradueel opgebouwd onderwijsaanbod verzekeren. Zelfs voor de (vaste) thema's die in alle klasgroepen aan bod komen, werken de kleuteronderwijzers geen leerlijnen uit.

De kleuteronderwijzers vullen het aanbod voor wiskundige initiatie weinig doelgericht en gevarieerd in. De huidige aanpak is te vrijblijvend, weinig intentioneel en onsamenhangend. Op schoolniveau ontbreekt een doorgaande lijn zoals het leerplan vooropstelt. In de klaspraktijk overweegt sterk eenzijdige aandacht voor cijfers en tellen. Didactische afspraken om wiskundige begrippen gradueel aan te brengen, ontbreken. Hierdoor weten de kleuteronderwijzers niet van elkaar wie aan welke begrippen werkt of al gewerkt heeft. Voor het puzzelaanbod beschikken de kleuteronderwijzers wel over afspraken voor een doorgaande lijn over de verschillende leeftijdsgroepen heen. Het onderwijsaanbod voor wiskundige initiatie vertrekt te weinig vanuit de concrete belevingswereld van de kleuters. De meeste kleuteronderwijzers creëren onvoldoende functionele en realistische situaties waarbij ze kleuters uitdagen om via een explorerende en experimenterende aanpak opdrachten of problemen op te lossen. De kleuteronderwijzers van de oudste leeftijdsgroepen maken veelvuldig gebruik van werkbladen. Ze houden onvoldoende rekening met de didactische principes van concreet handelen, denken en verwoorden aansluitend op het ontwikkelingsniveau van de kleuters. De meeste kleuteronderwijzers benutten onvoldoende de mogelijkheden om door een weloverwogen materialenaanbod of een doelgerichte verrijking van de speelleerhoeken de kleuters ervaringen te laten opdoen met ordenen, vergelijken, tellen, constructie, meten, ruimte en tijd.

Voor muzische vorming baseren de kleuteronderwijzers zich op hun ervaring en intuïtie voor een gevarieerd aanbod aan muzische activiteiten. De aandacht voor het muzisch proces is daarbij niet altijd aanwezig. De waardevolle schoolprojecten bieden de kleuters aanvullende kansen om zich muzisch te uiten.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

De kleuteronderwijzers hebben een positieve begeleidingsstijl waarin het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters centraal staan. Ze slagen erin om een veilig en positief klasklimaat te creëren met een positieve interactie tussen hen en de kleuters. De leef- en beleavingswereld van de kleuters is in enkele groepen in mindere mate het uitgangspunt voor het aanbod.

Tijdens de doorlichting stelde de onderwijsinspectie vast dat de overgangsmomenten en de aanvang van de pauzes te veel tijd in beslag nemen en onvoldoende gradueel en doelgericht zijn opgebouwd. Hierdoor komt de effectieve onderwijstijd in het gedrang.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De klassen zijn functioneel ingericht. Er zijn voldoende ontwikkelingsmaterialen aanwezig om de ontwikkelingsdoelen te kunnen nastreven, maar sommige materialen zijn verouderd en aan vernieuwing toe.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Hoewel de kleuteronderwijzers observatiegegevens over de kleuters verzamelen, is de evaluatiepraktijk versnipperd en weinig doordacht. De kleuteronderwijzers hebben geen systematische aandacht voor de afstemming van de evaluaties op de na te streven ontwikkelingsdoelen en de leerplandoelen. Ze observeren de kleuters hoofdzakelijk tijdens de activiteiten en noteren dit in eigen observatieschriftjes en op kladblaadjes. Ze brengen de ontwikkeling van de kleuters zeer beperkt in kaart met een digitaal kindvolgsysteem geënt op het referentiekader. Daarbij maakten ze geen duidelijke afspraken over de criteria en de procedures voor het invullen van het kindvolgsysteem. De evaluatiepraktijk is niet evenwichtig en representatief voor het onderwijsleeraanbod. Deze volstaat niet om een volledig beeld te krijgen over de beginsituatie en de evolutie van de kleuters. De kleuteronderwijzers kunnen op basis van deze evaluatiegegevens de kleuters onvoldoende doelgericht ondersteunen en het aanbod bijsturen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Door een onvoldoende uitgebouwd zorgbeleid gebeurt de leerbegeleiding vooral ad hoc. De verantwoordelijkheid voor de realisatie van zowel de brede basiszorg als de verhoogde zorg ligt vrijwel uitsluitend bij de klasleerkrachten. Binnen de brede basiszorg ligt het accent op het welbevinden van de kleuters. Om dit te bevorderen doen de klasleerkrachten waardevolle inspanningen om een aangenaam klasklimaat te creëren waarin alle kleuters zich goed kunnen voelen. Daarnaast zorgen de meesten voor een onderwijsaanbod waarbinnen de kleuters kansen krijgen om spontaan vorderingen te maken.

Binnen de verhoogde zorg hebben de genomen initiatieven vooral tot doel aan een aantal momentane noden te verhelpen. Differentiatie en remediëring gebeuren veeleer intuïtief en ad hoc. Door de beperkte beeldvorming van de kleuters slagen de betrokkenen er tijdens het interne zorgoverleg of MDO (multidisciplinair overleg) zelden in om voor de kleuters met specifieke noden een concrete zorgvraag te formuleren. Evenmin volgen uit het overleg afspraken om de kleuters die het nodig hebben planmatig en doelgericht op middellange of lange termijn te begeleiden. Tijdens het MDO gaat er vooral aandacht naar de bespreking van de problemen, minder naar de manier waarop de betrokkenen aan de zorg- of onderwijsbehoeften van de kleuters zullen tegemoetkomen. Daarnaast valt het op dat de klasleerkrachten vooral aangewezen zijn op hun eigen ervaringen en deskundigheid om kleuters met specifieke noden te ondersteunen. Door het verschil in handelingsbekwaamheid van de klasleerkrachten is de kwaliteit van de leerbegeleiding sterk leerkrachtafhankelijk.

De initiatieven die de kleuteronderwijzers voor bepaalde kleuters nemen om tegemoet te komen aan hun specifieke zorgvraag, zijn niet systematisch en transparant opgenomen in het kindvolgsysteem. Ook in de planningsinstrumenten is niet terug te vinden op welke manier de klasleerkrachten de kleuters die zorg behoeven, systematisch en doelgericht begeleiden. Hierdoor is het vrijwel onmogelijk om eventuele vorderingen of stagnaties correct op te volgen. Bovendien belemmert het gebrek aan informatie over de systematische afstemming van de interventies op de concrete zorgvraag van een kleuter de continuïteit in de leerbegeleiding.

Het team van de kleuterafdeling doet bij de zorg voor kinderen met specifieke noden beroep op de hulp van ouders of externe deskundigen. Op welke manier de kleuteronderwijzers de interventies van de externen afstemmen op hun eigen aanpak is zelden traceerbaar.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Interne expertise
Nascholingen

Het schoolteam heeft onvoldoende aandacht voor de ontwikkeling van de expertise van de kleuteronderwijzers om een effectieve leerbegeleiding te realiseren.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet niet

Het team van de lagere afdeling bereikt met de leerlingen de eindtermen voor wiskunde in onvoldoende mate. De onderwijzers zijn weinig vertrouwd met de doelen, de visie en de uitgangspunten van het leerplan. Op schoolniveau maakt het team van de lagere afdeling onvoldoende afspraken om de leerinhouden op elkaar af te stemmen en om een continue opbouw en verticale samenhang te verzekeren. De leerbegeleiding is onvoldoende doelgericht en planmatig. Dit belemmert de ontwikkelingskansen van sommige leerlingen.

Curriculum	De onderwijzers hanteren een onderwijsleerpakket als richtinggevend
Onderwijsaanbod	referentiekader bij de realisatie van het onderwijsaanbod. Ze zijn weinig
<i>Referentiekader</i>	vertrouwd met de doelen, de visie en de uitgangspunten van het leerplan. Ook
<i>Planning</i>	het inzicht in de opbouw van het leerproces is beperkt en leerkrachtafhankelijk.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	Tegenvallende evaluatiegegevens zetten het leerkrachtenteam er nog niet toe
<i>Samenhang</i>	aan om de onderwijskwaliteit binnen dit leergebied in vraag te stellen en
<i>Brede harmonische vorming</i>	afspraken te maken over bijsturing.
<i>Actief leren</i>	

De meeste onderwijzers hanteren het onderwijsleerpakket vrij consequent, waardoor de verschillende domeinen aan bod komen. In alle klassen gaat de meeste onderwijstijd naar technische aspecten van wiskunde met veel aandacht voor 'getallenkennis', 'hoofdrekenen' en 'cijferen'. Meten en metend rekenen komen in de meeste klassen veeleer beperkt en weinig doelgericht aan bod. De kansen die de leerlingen krijgen om actief te meten binnen reële meetcontexten zijn leerkrachtafhankelijk. De meetresultaten aangrijpen als middel om met de leerlingen te reflecteren over de opgedane kennis, strategieën, rekenvaardigheden ... gebeurt onvoldoende.

De meeste onderwijzers hebben onvoldoende aandacht voor de basisdidactiek van het wiskundeonderwijs. Zij minimaliseren de fase van werken met realistische materialen en contexten, handelen en verwoorden en stappen te snel over naar de technisch-cognitieve benadering op abstract niveau. Dit bemoeilijkt de inzichtsverwerving door de leerlingen.

Intuïtief doen enkele onderwijzers waardevolle inspanningen om aspecten van wiskunde in samenhang met andere leergebieden aan te bieden. Toch overweegt in de meeste klassen een cursorische aanpak. De meeste onderwijzers focussen vooral op het onderwijsaanbod van het eigen leerjaar en hebben weinig zicht op wat voorafgaat of wat volgt in de volgende leerjaren. Op schoolniveau maakt het team van de lagere afdeling weinig afspraken om de leerinhouden op elkaar af te stemmen en om een continue opbouw en verticale samenhang te verzekeren.

De onderwijzers laten vele kansen liggen om de leerlingen geregeld uit te dagen met realistische (reken)problemen uit hun eigen leef- en beleavingswereld. Levenschte materialen of contexten gebruiken als uitgangspunt of als middel om het wiskundeonderwijs herkenbaar en werkelijkheidsgericht te maken, is onvoldoende ingeburgerd. De samenhang met de realiteit en de werkelijkheidswaarde van het wiskundeonderwijs blijven veeleer beperkt.

De kansen die de leerlingen krijgen om actief te leren zijn leerkrachtafhankelijk. De meeste onderwijzers gaan weinig kritisch om met het onderwijsleerpakket en stellen hun eigen didactische aanpak niet in vraag. Dit gebeurt vanuit een gebrek aan de nodige inzichten om doelbewust een krachtige leeromgeving te creëren die de wiskundige ontwikkeling stimuleert. Hierdoor laten ze kansen liggen om het wiskundeonderwijs te versterken en attractiever te maken voor de leerlingen.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

Het team van de lagere afdeling beschikt over een aantal ondersteunende materialen, maar wendt die weinig doelgericht aan. Het focust vooral op het invullen van een veelheid aan werkbladen. Uit de onderwijspraktijk blijkt dat concreet aanschouwelijk materiaal slechts sporadisch het didactisch handelen ondersteunt.

Het functioneel gebruik van wandplaten met heuristieken en rekenstrategieën waar de leerlingen visueel op kunnen terugvallen bij het oplossen van oefeningen, is leerkrachtafhankelijk. Recent maakten de onderwijzers afspraken over de wandplaten met referentiematen maar een doelgerichte graduele opbouw ontbreekt. Sommige onderwijzers bieden de referentiematen enkel abstract aan en koppelen ze niet aan de realiteit.

De onderwijzers beschikken over digitale borden die ze vooral gebruiken om leerinhouden te visualiseren. Het gebruik van ondersteunende digitale leermiddelen (computers, rekenmachines ...) om wiskundige vaardigheden, inzichten en begrippen tijdens de lessen verder in te oefenen of te remediëren, blijft veeleer beperkt.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De onderwijzers besteden veel tijd aan het toetsen van de leerlingen. Via methodegebonden toetsen, eigen toetsen en toetsen van het leerlingvolgsysteem brengen ze de resultaten voor wiskunde in kaart. Voor de meeste onderwijzers heeft de evaluatiepraktijk vooral als doel om het puntenrapport te stofferen. De mate waarin de onderwijzers foutenanalyses uitvoeren en op zoek gaan naar de oorzaak van fouten is leerkrachtafhankelijk. Doorgaans maken ze hun analyses alleen op het niveau van de individuele leerling. Ze analyseren de evaluatiegegevens niet op klas- en schoolniveau om waar nodig het wiskundeonderwijs bij te sturen als middel voor kwaliteitszorg.

Het schoolteam neemt met de leerlingen van het vierde en zesde leerjaar deel aan externe toetsen van de onderwijskoepel. De resultaten op deze toetsen wendt het schoolteam niet doelmatig aan als middel voor kwaliteitszorg om de onderwijspraktijk voor wiskunde te optimaliseren op klas- en schoolniveau.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Ondanks de (visie)teksten en andere documenten die het schoolteam aanmaakt, mist de leerbegeleiding in de praktijk doelgerichtheid en systematiek. Dit heeft een ongunstig effect op de vorderingen van de leerlingen.

De klasleerkrachten zijn verantwoordelijk voor de realisatie van de brede basiszorg en de verhoogde zorg. Zij nemen deze opdracht ter harte en proberen binnen de brede basiszorg een leeromgeving te creëren waarin alle leerlingen kansen krijgen. Een stimulerende begeleidingsstijl draagt hiertoe bij. De mate waarin de onderwijzers gebruik maken van de differentiatiemogelijkheden uit het onderwijsleerpakket om de verschillen tussen leerlingen op te vangen, is wisselend. Sommige onderwijzers hanteren verlengde instructie of vormen heterogene groepen om beter te kunnen inspelen op de noden van de leerlingen. Dit gebeurt evenwel weinig planmatig en doelgericht. Ook voor sterkere leerlingen is het aanbod onvoldoende doelgericht afgestemd op hun mogelijkheden. De onderwijzers reflecteren weinig over hun eigen pedagogisch-didactische aanpak en het effect daarvan op de ontwikkeling van de rekenvaardigheden van de leerlingen.

De kwaliteit van de leerbegeleiding voor de realisatie van de verhoogde zorg is sterk afhankelijk van de handelingsbekwaamheid van de onderwijzer. Deze is verschillend van klas tot klas. De zorginterventies beperken zich vaak tot een herhaling van de leerinhouden en de invulling van werkbladen. Ze zijn onvoldoende gebaseerd op een grondige analyse van het leerproces. Sporadisch voorzien de onderwijzers in (compenserende) maatregelen bij leermoeilijkheden. De initiatieven die de onderwijzers voor bepaalde leerlingen nemen om tegemoet te komen aan hun specifieke noden, zijn zelden opgenomen in het leerlingvolgsysteem of leerlingdossier. Ook in de planningsinstrumenten is niet terug te vinden op welke manier de klasleerkrachten de leerlingen die zorg behoeven, systematisch en doelgericht begeleiden. Hierdoor is het vrijwel onmogelijk om eventuele vorderingen of stagnaties correct op te volgen. Bovendien belemmert het gebrek aan informatie over de systematische afstemming van de interventies op de noden van een leerling de continuïteit in de leerbegeleiding.

Daarbij komt dat het MDO onvoldoende leidt tot de formulering van een concrete zorgvraag op leerlingniveau. Duidelijke afspraken over een planmatige aanpak met haalbare (tussen)doelen op korte en langere termijn ontbreken. Voorts gaat er tijdens het MDO zelden aandacht naar de ondersteuningsbehoeften van de klasleerkracht en de ouders. De onderwijzers doen bij de zorg voor kinderen met specifieke noden een beroep op de hulp van ouders of externe deskundigen. Van de manier waarop ze de interventies van de externen afstemmen op hun eigen aanpak zijn weinig sporen terug te vinden.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Interne expertise
Nascholingen

Het schoolteam heeft onvoldoende aandacht voor de ontwikkeling van de expertise van de onderwijzers om een effectieve leerbegeleiding te realiseren.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

Het team van de lagere afdeling bereikt met de leerlingen de eindtermen voor het leergebied muzische vorming in onvoldoende mate. De onderwijzers kennen het leerplan muzische vorming onvoldoende om het als functioneel referentiekader te gebruiken. Een evenwichtig, samenhangend en gradueel opgebouwd aanbod binnen alle domeinen van dit leergebied is onvoldoende gegarandeerd. De onderwijzers volgen de vorderingen van de leerlingen niet doelgericht op.

Curriculum	In opvolging van de aanbeveling in het vorige doorlichtingsverslag van oktober 2007 ondernam het schoolteam enkele acties om de aanpak van het leergebied muzische vorming bij te sturen. Deze initiatieven doorliepen evenwel geen volledig proces van implementatie en resulteerden niet in bindende afspraken op schoolniveau. Door de fragmentarische aanpak en het gebrek aan opvolging zijn de meeste initiatieven ondertussen verwaterd.
Onderwijsaanbod	De onderwijzers zijn onvoldoende vertrouwd met de visie, de kerngedachten en de inhoud van het leerplan. Schoolafspraken om voor de verschillende domeinen van muzische vorming het aanbod systematisch en vanuit de leerplandoelen te bewaken, ontbreken. De onderwijzers kunnen bijgevolg niet garanderen dat hun onderwijsaanbod evenwichtig en volledig is. De meeste onderwijzers hebben in beperkte mate aandacht voor een gevarieerd aanbod.
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	De onderwijzers gebruiken voor de planning van hun lessen geen vooropgestelde referentiekaders. Ze baseren zich op een onderwijsleerpakket en divers ander bronnenmateriaal om de lessen muzische vorming in te vullen. Ze beschikken niet over ondersteunende structuren als houvast bij de uitwerking van hun lesactiviteiten. De onderwijzers bepalen autonoom de wijze waarop ze hun lessen invullen. Ze maken hierover met elkaar weinig afspraken waardoor de graduele opbouw over de verschillende klassen heen onvoldoende is gegarandeerd. Ze hebben momenteel geen zicht op het aanbod muzische vorming dat de leerlingen in de voorgaande leerjaren kregen. Ze maken wel afspraken met de eventuele parallelcollega en zoeken waar mogelijk naar samenhang met de thema's die aan bod komen in de overige leergebieden.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	Bij het driejaarlijks schoolproject en de muzische namiddagen is de aandacht voor horizontale samenhang tussen de domeinen en met andere leergebieden sterker aanwezig. Deze waardevolle projecten bieden een meerwaarde voor de muzische ontwikkeling van de leerlingen.
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	De aandacht voor een brede harmonische vorming en de kansen tot actief leren zijn leerkrachtafhankelijk. Sommige onderwijzers nemen waardevolle initiatieven om de verschillende talenten van de leerlingen aan bod te laten komen of te stimuleren.
Materieel beheer	De onderwijzers beschikken over voldoende gevarieerde basismaterialen om de verschillende domeinen van muzische vorming invulling te geven. Ze beschikken over een onderwijsleerpakket als inspiratiebron om de activiteiten vorm te geven.
Uitrusting	
<i>Leermiddelen</i>	

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De onderwijzers maakten onderling afspraken over de evaluatie van muzische vorming. Ze hebben aandacht voor de zelfevaluatie en zelfreflectie door de leerlingen. Bij sommige activiteiten laten ze de leerlingen schriftelijk reflecteren over het proces en het product. Deze schriftelijke reflecties nemen ze op in een afzonderlijk rapport (muzeboek). Ze bewaken dat de verschillende domeinen van muzische vorming aan bod komen. Over een graduele opbouw maakten ze geen afspraken. In de meeste klassen ontbreekt evenwel de reflectie/evaluatie van de leerkracht. De onderwijzers hebben geen systematische aandacht voor de afstemming van de evaluaties op de leerplandoelen. Ze brengen de vorderingen van de leerlingen niet doelgericht in kaart voor de verschillende domeinen van muzische vorming. Hierdoor hebben ze weinig zicht op de mogelijkheden van de leerlingen.

In het leerlingvolgsysteem is er weinig informatie opgenomen over de muzische talenten van de leerlingen. De brede evaluatie (en rapportering) voor muzische vorming is in ontwikkeling.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De aandacht voor het positief welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen staat in alle klassen centraal en vormt de basis voor de muzische ontwikkeling. Tijdens waardevolle muzische activiteiten creëren de onderwijzers een stimulerend pedagogisch klimaat. Ze geven positieve feedback en moedigen de leerlingen aan om zich muzisch te uiten. Doordat een transparante en verticale opbouw van het onderwijsaanbod en een doelgerichte evaluatie ontbreekt, hebben ze evenwel geen nauwkeurig beeld van de beginsituatie van de leerlingen. Hierdoor missen ze kansen om de leerbegeleiding te laten aansluiten op het ontwikkelingsniveau en de talenten van de leerlingen en is de aandacht voor de muzische vorderingen van de leerlingen weinig doelgericht.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles en risicoanalyses uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en volgt ze eventuele veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen op.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijken dat de opgemerkte tekorten op een systematische wijze geregistreerd en opgevolgd worden. Eventuele tekorten worden op een planmatige wijze weggewerkt.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Het schoolbestuur blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de veiligheid van het personeel, de kleuters en de leerlingen.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** De deskundigheidsbevordering mist doelgerichtheid. De initiatieven die het schoolteam neemt om de eigen deskundigheid te verhogen, gebeuren onvoldoende vanuit een doordachte visie. Het nascholingsplan bestaat uit een overzicht van nascholingen die individuele teamleden of het schoolteam dit schooljaar volgen. Het schoolteam heeft geen kwaliteitszorgsysteem waarmee het op objectieve wijze de eigen sterktes en werkpunten in kaart brengt. Dit maakt het moeilijk om de eigen werkpunten te detecteren en om het professionaliseringsbeleid hierop af te stemmen. Het schoolteam heeft niet de gewoonte vooraf te bepalen wat nascholingen of andere professionaliseringsinitiatieven precies tot doel hebben. Het onderschat het belang van een vervolgetraject om te verzekeren dat nascholingsinitiatieven de klaspraktijk gunstig beïnvloeden of de deskundigheid van de leerkrachten daadwerkelijk verhogen.
- Ondersteuning** De school reikt enkele structuren en procedures aan om de deskundigheidsbevordering te ondersteunen. De teamleden krijgen voldoende kansen tot individuele nascholing vanuit eigen keuze en interesse. Een duidelijke samenhang met een prioriteitenplanning ontbreekt. Op de personeelsvergadering brengen de teamleden verslag uit over de gevolgde nascholingen. De zorgcoördinator neemt deel aan schooloverstijgende vormingen en overleg. Structurele overlegmomenten waar de teamleden hun onderlinge afstemming van de klaspraktijk bespreken of waar ze activiteiten of thema's voorbereiden, zijn beperkt. De onderwijzers benutten nog weinig de kansen om via collegiale consultatie van elkaar te leren. Ze hebben niet de gewoonte om samen te reflecteren over betekenisvolle ervaringen in hun onderwijspraktijk en uitdagingen gezamenlijk aan te pakken. Informeel overleg tussen (parallel)collega's is wel ondersteunend voor het leren van elkaar. De schoolcultuur die nodig is om de deskundigheidsbevordering kwaliteitsvol uit te bouwen, is aanwezig. In de school heerst een open en veilige cultuur die nodig is als basis om elkaar te inspireren en te motiveren tot professionalisering.

- Doeltreffendheid** Het schoolteam onderzoekt de kwaliteit en de doeltreffendheid van de deskundigheidsbevordering vrijwel niet. Individuele leerkrachten geven aan dat een aantal professionaliseringsinitiatieven een positieve invloed heeft op hun handelen en tot doeltreffende bijsturingen leidt. Op schoolniveau stelt het schoolteam niet systematisch de kwaliteit van de deskundigheidsbevordering in vraag. Het bespreekt individuele nascholingen informatief maar onderzoekt de impact ervan voor de eigen kwaliteitszorg niet. De verankering van de aangereikte expertise uit nascholingen in de schoolwerking is beperkt. Doordat het schoolteam vooraf niet vastlegt welke doelen het met zijn professionaliseringsinitiatieven beoogt, is het moeilijk om vast te stellen of alle acties die het onderneemt om de eigen deskundigheid te bevorderen, het gewenste effect opleveren.
- Ontwikkeling** Het schoolteam heeft het moeilijk om eigen prioriteiten te bepalen en kritisch om te gaan met verwachtingen van de overheid. Hierdoor gaat het in op verschillende interessante acties en initiatieven zonder de wenselijkheid en het nut voor de eigen schoolwerking in vraag te stellen. De bereidheid van het schoolteam om zich te blijven ontwikkelen is positief maar mist vaak zijn doel doordat veel acties onvoldoende aansluiten bij de reële noden en prioriteiten. Het schoolteam is er zich onvoldoende van bewust dat het hierdoor belangrijke kansen mist om de onderwijskwaliteit te versterken.

4.2 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** Het schoolteam heeft zijn visie op leerbegeleiding geëxpliciteerd vanuit de verschillende fasen van het zorgcontinuüm en de principes van handelingsgericht werken. Het concretiseert deze visie niet in operationele doelen op leerling-, leerkracht- en schoolniveau die duidelijk aangeven wat het schoolteam met de leerbegeleiding beoogt en wat de verwachtingen zijn om een brede zorg in de klaspraktijk te realiseren. Deze visie vormt geen referentiekader voor de leerkrachten en is niet in de praktijk geïmplementeerd. De focus van de leerbegeleiding ligt vooral op een aantal acties die pogen momentane noden te verhelpen. Bij hardnekkige of meer complexe problemen ontbreken een grondige analyse, duidelijke doelen en daaraan gekoppelde maatregelen. De zorginitiatieven om tegemoet te komen aan de noden van de leerlingen zijn onvoldoende planmatig en doelgericht uitgewerkt.

- Ondersteuning** Een halftijdse zorgcoördinator, die ook halftijds zorgcoördinator is voor de scholengemeenschap, neemt de zorgwerking op zich. Een halftijdse zorgleerkracht, die sinds dit schooljaar ook halftijds directeur is, ondersteunt de leerbegeleiding hoofdzakelijk in de grootste klassen (5-jarigen, eerste en vierde leerjaar).
- In de meeste klassen nemen de klasleerkrachten de realisatie van zowel de brede basiszorg als de verhoogde zorg op zich maar ze beschikken onvoldoende over de nodige deskundigheid om alle leerlingen maximale leer- en ontwikkelingskansen te geven. Een schoolinterne uitgebouwde zorgstructuur die hen hierbij gericht ondersteunt, ontbreekt immers. Het schoolteam beschikt niet over een adequate organisatie, een transparante taakverdeling, functionele instrumenten en handelingsplannen. De zorgwerking richt zich vooral op leerlingniveau. Het schoolteam brengt de ondersteuningsbehoeften van de leerkrachten niet in kaart. De meeste klasleerkrachten zijn grotendeels op zichzelf aangewezen, wat maakt dat de kwaliteit van de aangereikte leerbegeleiding sterk leerkrachtafhankelijk is. Het schoolteam beschikt niet over de nodige expertise om de zorgwerking een kwaliteitsvolle invulling te geven. Het schoolteam investeert in samenwerking met het CLB, met externe hulpverleners en met ouders.
- Doeltreffendheid** Het schoolteam gaat de doeltreffendheid van de leerbegeleiding niet na. Het evalueert niet systematisch of de acties, de ondersteunende materialen, de werkvormen, de differentiatie en remediëring ... het gewenste effect hebben. Het heeft niet de gewoonte om leerlingenresultaten grondig te analyseren en aan te wenden om (zorg)acties te bestendigen of minder doeltreffende initiatieven bij te sturen. Er is onvoldoende opvolging van de adviezen en genomen maatregelen. Een kritische reflectie over de meerwaarde en de effecten van de genomen initiatieven in functie van een efficiënte leerbegeleiding gebeurt te weinig. Het gebrek aan duidelijke doelen en daaraan gekoppelde maatregelen maakt het moeilijk om de leerbegeleiding te evalueren en de werking vervolgens doelgericht bij te sturen.
- Ontwikkeling** De leerkrachten baseren de leerbegeleiding op eigen onderwijstheorieën die ze door hun jarenlange ervaring hebben opgebouwd. Ze toetsen die te weinig af aan de theoretische onderbouwing vanuit hedendaagse onderwijskundige inzichten en aan de verwachtingen van het huidige onderwijsbeleid. Het schoolteam heeft onvoldoende aandacht voor nieuwe ontwikkelingen die krachtige leeromgevingen en redelijke aanpassingen kunnen versterken. De teamleden staan open voor vernieuwingen en zijn veranderingsbereid. Het schoolteam heeft nood aan gerichte professionalisering in verband met leerbegeleiding, aan ondersteuning tot op de klasvloer, aan ondersteunende structuren en kwaliteitsvolle instrumenten en procedures om een efficiënte leerbegeleiding te realiseren.
- Wat de leerbegeleiding betreft, staat het schoolteam aan het begin van een ontwikkelingsproces.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Het leiderschap van de school zit in een overgangsfase wat leidt tot een nieuwe dynamiek in de school. De vorige directeur zette dit schooljaar een stap terug en werkt nog halftijds aan vooral administratieve taken. Een nieuwe halftijdse directeur neemt het pedagogisch beleid op zich en is het aanspreekpunt van de school voor de buitenwereld. Deze verandering brengt een verschuiving in leiderschapsstijl met zich mee. Naast de vooral mensgerichte, aangename werkcultuur van de vorige directeur groeit met het nieuwe leiderschap de aandacht voor een meer doelgerichte koers met duidelijke afspraken en verantwoordelijkheden. Vanuit een groot vertrouwen en geloof in het team bleef de opvolging en de coaching van de teamleden in het verleden beperkt. De leerkrachten zijn vooral op zichzelf en op elkaar aangewezen om uit te zoeken op welke wijze ze de dagelijkse school- en klaspraktijk realiseren. Alle leerkrachten doen dit naar best vermogen, maar een gelijkgerichte doelgerichte afstemming doorheen de school ontbreekt. Een gebrek aan duidelijke prioriteitenbepaling maakt dat bepaalde onderwerpen en inhouden veeleer fragmentarisch aan bod komen en geen grondig implementatieproces doorlopen.
- Visieontwikkeling** Enkele jaren geleden ontwikkelde het schoolteam het eigen pedagogisch project vanuit de visie op kwaliteitsvol basisonderwijs van de onderwijskoepel. Daarbij bepaalde het een aantal kernwaarden waarmee het zich profileert. De effectieve concretisering en de vertaling van die eigen schoolvisie naar de school- en klaspraktijk blijft veeleer beperkt. Hierdoor blijven kansen liggen om de gezamenlijke doelgerichtheid en de continuïteit in de schoolwerking te verhogen. De mogelijkheid om de dagelijkse werking aan de schooleigen visie af te toetsen, blijft onderbenut. Hoewel alle teamleden actief participeren in een aantal werkgroepen, focussen die vooral op praktische en organisatorische aspecten van de schoolwerking en minder op pedagogisch-didactische aspecten van schoolontwikkeling. Het team realiseert een positief, stimulerend schoolklimaat met veel aandacht voor het welbevinden van de kinderen en het personeel en met een open houding naar ouders.
- Besluitvorming** De informatiedoorstroming en -uitwisseling verlopen vlot. De spreiding van de school over twee vestigingsplaatsen bemoeilijkt dit enigszins maar het schoolteam beschikt over voldoende structuren die het formeel en informeel overleg bevorderen. Dit overleg draagt ertoe bij dat alle teamleden nauw betrokken zijn bij de schoolwerking en de besluitvorming. Het directieteam streeft er naar om beslissingen zoveel mogelijk in consensus te nemen om hiermee een groot draagvlak te realiseren. Op basis van de besluiten tot formele afspraken komen in functie van opvolging, gebeurt niet consequent, waardoor gemaakte afspraken verwateren of niet worden nageleefd.

- Kwaliteitszorg** Het schoolteam besteedt al enige aandacht aan interne kwaliteitszorg door de bevestigingen die het organiseert bij ouders en leerlingen. Deze vormen de aanleiding tot een aantal bijstellingen in de organisatorische schoolwerking. De aandacht voor de analyse van outputgegevens is beperkt. Het schoolteam gebruikt de beschikbare outputgegevens sterk eenzijdig voor de rapportering aan de ouders en de advisering naar het vervolgonderwijs. De beschikbare evaluatiegegevens wendt het nog niet aan als middel voor kwaliteitsverbetering. Het evalueert niet kritisch de effectiviteit van de eigen aanpak om deze bij te sturen waar nodig. De mogelijkheid om op basis van de beschikbare informatie conclusies te trekken, verbeterpunten af te leiden en schoolprioriteiten te bepalen, blijft onderbenut. De huidige evaluaties gaan vooral over organisatorische aspecten en hebben minder betrekking op het al dan niet bereiken van vooropgestelde doelen.
- Talenbeleid** Het schoolteam heeft voldoende zicht op de talige noden van het beperkt aantal leerlingen waarvoor dit binnen de huidige schoolpopulatie noodzakelijk is. De leerkrachten hebben een sterke betrokkenheid op de leerlingen en geven hen kansen om zich op talig vlak te ontwikkelen. Indien nodig nemen ze diverse maatregelen om in te spelen op de talige onderwijsbehoeften van de kinderen. Soms doet het schoolteam hierbij een beroep op externe ondersteuners. Leerkrachtafhankelijk gebruikt het schoolteam werk- en groepeeringsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen. Bij de evaluatie houden de leerkrachten slechts in beperkte mate rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen. Het schoolteam investeert in de constructieve communicatie met de ouders.
- GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid niet op de analyse van data. Het brengt de noden van alle leerlingen in onvoldoende mate in kaart op klas- en schoolniveau. De focus ligt sterk eenzijdig op individuele leerlingen.
- De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Het schoolteam heeft geen gedragen visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties niet vanuit operationele doelstellingen.
- De schoolorganisatie zorgt er in onvoldoende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. Het schoolteam werkt geen acties uit op leerling-, leraren- en schoolniveau of de acties sluiten niet aan op de vooropgestelde doelen. Het schoolteam heeft in beperkte mate zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid geen aandacht voor de deskundigheidsbevordering van teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam creëert een kindgericht en positief pedagogisch school- en klasklimaat waarin de leerlingen zich veilig kunnen voelen.
- De kleuteronderwijzers hanteren een positieve begeleidingsstijl waarin het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters centraal staan.
- De muzische schoolprojecten bieden de leerlingen waardevolle kansen om zich muzisch te uiten.
- De onderwijzers hebben bij muzische vorming groeiende aandacht voor zelfevaluatie en zelfreflectie door de leerlingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De teamleden zijn bereid zich op onderwijskundig vlak verder te professionaliseren.
- Het welbevinden van de leerlingen vormt de basis van de leerbegeleiding.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het directieteam investeert in een aangenaam en stimulerend leef- en leerklimaat.
- De overlegstructuren bevorderen de communicatie in het schoolteam en dragen bij tot een participatief beleid.
- De nieuwe dynamiek in het leiderschap biedt kansen om het onderwijskundige beleid te versterken.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het team van de kleuterafdeling kan het inzicht in de relatie tussen de leerplannen, het koepeleigen instrument en de decretale ontwikkelingsdoelen optimaliseren.
- Het team van de lagere afdeling kan de visie en de uitgangspunten van de leerplannen verkennen en implementeren in de klaspraktijk.
- Het schoolteam kan investeren in functionele planningsinstrumenten om het evenwicht en de volledigheid van het onderwijsaanbod te bewaken.
- De teamleden kunnen aandacht besteden aan de graduele opbouw van het onderwijsaanbod en het functioneel gebruik van ontwikkelingsmaterialen en leermiddelen nodig voor de didactische opbouw van het onderwijsleerproces.
- Het schoolteam kan de evaluatiepraktijk versterken door de observaties en evaluaties af te stemmen op de vooropgestelde doelen.
- Het schoolteam kan de effectieve onderwijstijd optimaliseren, in de kleuterafdeling wat betreft de overgangsmomenten, in de lagere afdeling wat betreft de vele tijd voor allerlei toetsen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan de leerbegeleiding concretiseren vanuit operationele doelstellingen op leerling-, leerkracht- en schoolniveau.
- Het schoolteam kan de zorginterventies beter afstemmen op de specifieke beginsituatie en de zorgnoden van de leerlingen en hen planmatig en doelgericht ondersteunen.
- Het schoolteam kan in functie van de leerbegeleiding tegemoet komen aan de ondersteunings- en professionaliseringsbehoeften van de leerkrachten.
- Een degelijke sterkte-zwakteanalyse kan leiden tot de detectie van de echte professionaliseringsnoden.
- Het schoolteam kan de opgebouwde deskundigheid doelgericht verankeren in de schoolwerking.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het beleidsteam kan met uniforme afspraken en doelgerichte aansturing, opvolging, ondersteuning en coaching tot op de klasvloer de onderwijspraktijk optimaliseren en meer samenhang en gelijkgerichtheid realiseren.
- Het beleidsteam kan gemaakte afspraken verankeren, opvolgen tot op de klasvloer en bewaken om de continuïteit ervan te garanderen.
- Het schoolteam kan de outputgegevens functioneler aanwenden als middel voor kwaliteitszorg.
- Het schoolteam kan de eigen schoolvisie hanteren als basis voor (zelf)reflectie en (zelf)evaluatie.
- Een gefaseerd, strategisch en doelgericht beleidsplan kan de schoolontwikkeling ondersteunen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het team van de kleuterafdeling moet met de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate nastreven.
- Het team van de kleuterafdeling moet met de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate nastreven.
- Het team van de lagere afdeling moet met de leerlingen de eindtermen voor het leergebied wiskunde in voldoende mate bereiken.
- Het team van de lagere afdeling moet met de leerlingen de eindtermen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate bereiken.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - voor het **kleuteronderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor muzische vorming, wiskundige initiatie.
 - voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor muzische vorming, wiskunde.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **07-02-2020** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor **de overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Yvan AMEYE de inspecteur-verslaggever	Luc T'SEYEN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	